

[Steen Folke]

onen og grønlænderne også kan komme til at nyde denne del af civilisationens frugter: større beføjelser til politi og domstole og skærpede sanktioner over for de grønlænderne, der kommer i klemme i maskineriet. Det vil VS ikke være med til.

Der er flere og flere grønlændere, der ikke kan leve op til deres forpligtelser med hensyn til skat og husleje og underholdsbidrag og renter og betaling for el og vand og varme og renovation osv. Nu foreslås der øget adgang til at tvangsinddrive de skyldige beløb gennem tilbageholdelse i løn og andre udbetalinger. Vi tror ikke, at det vil løse problemerne. De pågældende og deres familier vil blot komme endnu mere i klemme. VS vil gå imod de væsentligste foreslåede ændringer i retsplejelovens kapitel 7 A, som handler om dette.

Nok så mange principielt afgørende ændringer ligger imidlertid skjult i de foreslåede bestemmelser i kapitel 5 B, der handler om det, der så uskyldigt hedder »anholdelse og tilbageholdelse«. Det havde klædt den nye Grønlandsminister, om han i sin skriftlige fremsættelse havde gjort opmærksom på, at det bl.a. drejer sig om at indføre telefonaflytning og beslaglæggelse af breve. Også disse civilisationens velsignelser skal altså nu indføres i Grønland.

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Arne Jensen, forsikrede, at selv om det kan ligne stramninger, så er det det slet ikke. Det er omstillinger i hverdagen, der naturligt følges op. Ak ja – hvilken naivitet!

Jeg vil gerne spørge ministeren: hvad er det egentlig, der gør telefonaflytning og brevbeslaglæggelse så påkrævet? I bemærkningerne står der blot, at spørgsmålet har været rejst af GTO og KGH. Det agter VS at bore videre i. Det er vel ikke blot sådan, at politiet finder det bekvemt at have disse muligheder, sådan som politiet overalt ønsker sig de størst mulige beføjelser?

Lovforslaget indebærer også udvidet adgang til at anholde folk, og, hvad der er langt værre, til at tilbageholde folk, også i tilfælde, hvor man alene har mistanke om, at de har begået noget kriminelt. Det uskyldigt lydende ord »tilbageholdelse« er i virkeligheden en parallel til det, vi kender som vare-tægtsfængsling.

Værst er det dog, at lovforslaget, så vidt jeg kan forstå det, som noget helt nyt i Grøn-

land indfører lovhjemmel til at bruge isolation i forbindelse med tilbageholdelse, men det forsøges sneget igennem, så man nærmest får indtryk af, at det er det modsatte, der er tale om. § 18 d, stk. 1, lyder:

»Den tilbageholdte må ikke holdes afsondret fra andre mennesker eller i øvrigt undergives indskrænkninger i videre omfang, end hensynet til sikringen af tilbageholdelsens formål eller opretholdelse af orden og sikkerhed i anstalten gør det nødvendigt.«

Det lyder jo pænt, og i bemærkningerne til paragraffen hedder det:

»Bestemmelsen i stk. 1, der træder i stedet for en række detaljerede forskrifter i den danske retsplejelov, har ikke hidtil været formuleret i loven, men må siges at være udtryk for alment gældende menneskeretsprincipper.«

Man forstår altså, at det er de danske juristers omsorg for menneskerettighederne, der har fået dem til at medtage denne bestemmelse, men reelt vil bestemmelsen, så vidt jeg kan se, sanktionere brug af isolation i forbindelse med tilbageholdelse – naturligvis kun i det omfang, hensynet til sikringen af tilbageholdelsens formål eller opretholdelse af orden og sikkerhed gør det nødvendigt. Det er jo ikke Gestapo, der har udformet bestemmelserne.

I betragtning af den debat, der har været i Danmark om isolationsvaretagstens torturlignende virkning, synes jeg, at det er en yderst særpræget måde, den foreslås indført i Grønland på. Også det kunne ministeren med fordel have omtalt i sin skriftlige fremsættelse.

Grønlandsministeriet og justitsministeriet trænger til kraftigt modspil i denne sag. Hjemmestyrets egne ressourcer er uhyre begrænsede. Herinde bliver Grønlandssagerne sjældent tildelt særlig mange ressourcer, men i det mindste jeg vil forfølge denne sag ihærdigt under udvalgsarbejdet.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Fru Yvonne Herløv Andersen holdt en meget kort tale og sagde, at hun kunne tilslutte sig forslaget. Det er jeg glad for.

Hr. Steen Folke holdt derimod en meget lang tale, og den vil jeg godt opholde mig lidt ved. Talen var præget af en ualmindelig – han brugte selv ordet »naiv«, nu bruger jeg det – naiv, romantisk forestilling om de